

Obisk gora v času podnebnih sprememb

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

OBISK GORA V ČASU PODNEBNIH SPREMOMB

Leta 2020 je Slovenski planinski muzej, ki deluje v okviru Gornjesavskega muzeja Jesenice, praznoval deseto obletnico obstoja. Ob tem izkazuje smer prihodnjega razvoja z nujnim lastnim zgledom nadgraditve ukrepov za blaženje podnebnih sprememb. V oktobru 2020 smo v zaključili projekt Obisk gora v času podnebnih sprememb, ki je bil usmerjen v promocijo, izobraževanje in ozaveščanje alpskega prostora in ga je sofinanciralo Ministrstvo za okolje in prostor. V Slovenskem planinskem muzeju smo ga izvajali s partnerji Občino Kranjska Gora, Turističnim društvom Dovje – Mojstrana, Planinsko zvezo Slovenije in ZRC SAZU Geografski inštitut Antona Melika. Skozi leto smo pripravili več aktivnosti, katerih namen je bil širiti zavest o podnebnih spremembah in opozarjati na odgovorno in trajnostno ravnanje, s katerim blažimo njihove posledice.

V okviru stalne razstave smo v sodelovanju z ZRC SAZU Geografski inštitut Antona Melika del razstavnega prostora sklopa Hodim po gorskem svetu in ga spoznavam dopolnili s poljudnim prikazom sprememb na Triglavskem ledeniku od začetkov spremljanja (1946) do danes, še posebej pa izpostavili tiste, ki so posledica podnebnih sprememb.

V ta namen smo razstavili pet po starosti zelo različnih predmetov, najdenih na območju umikajočega se ledenika, in pripravili računalniško predstavitev ledenika kot naravnega pojava, ki izginja pred našimi očmi. Pri tem smo uporabili fotografsko, filmsko, arhivsko, zvočno gradivo, grafične prikaze in spletno gradivo. Predstavili smo značilnosti ledenika, njegov nastanek in raziskovanje. Namen predstavitve je opozoriti obiskovalce na pomen ledenikov za človeka, Evropo in svet ter na posledice, ki jih njihovo izginjanje pusti za sabo. S pomočjo sodobne tehnologije smo omogočili obiskovalcem, da lahko iz muzeja pogledajo na oba naša ledenika (pod Skuto in Triglavski ledenik), s pomočjo zvočnih in fotografskih posnetkov se seznanijo z delom domačih in tujih glaciologov, na starih fotografijah pa opazujejo spreminjanje velikosti oziroma izginjanje obeh slovenskih ledenikov – danes ledeniških krp.

Oblikovali smo novo virtualno razstavo Alpinizem v času podnebnih sprememb, ki je zaradi epidemije v celoti postavljena v virtualnem prostoru. S tem omogočamo, da so projektne vsebine dostopne brezplačno in tudi po koncu projekta.

Tako stalna kot virtualna razstava sta namenjeni širši javnosti (odrasli, starejši, otroci, mladina, skupine z ovirami, domači in tuji obiskovalci).

Prav tako je bila primarno izobraževalne narave naša v zeleno obarvana Poletna muzejska moč, ki je letos potekala 20. junija. Na ta dan smo izvedli simpozij Obisk gora v času podnebnih sprememb, izmenjevalnico športne opreme ter predavanje Ekologov brez meja na temo trajnostnega potrošništva. Izmenjevalnico smo ponovili še septembra v prostorih Planinske zveze Slovenije v Ljubljani. V okviru

simpozija smo prisluhnili dvanajstim predavateljem, vsi povzetki pa so zbrani v knjižici, ki jo brezplačno najdete tudi na spletni strani Slovenskega planinskega muzeja. Tam si lahko ogledate tudi celoten posnetek simpozija. Projektni partnerji načrtujemo, da bo v letu 2021 izšla pod okriljem ZRC SAZU Geografski inštitut Antona Melika tudi monografija, ki bo vključevala marsikatero predavanje in bo tako še približala tematiko podnebnih sprememb širši javnosti.

V letu 2021 bo potekala Poletna muzejska noč virtualno na spletnih kanalih Slovenskega planinskega muzeja dne 19.junija. Poleg tega bomo skupaj s partnerji in pod okriljem Alpske konvencije 5. junija pripravili dogodek Ura za podnebje, kjer bomo ponujali brezplačne vožnje v dolino Vrata z našim električnim kombijem, pripravili pa bomo tudi pedagoške programe, ki bodo potekali ves dan in bo pri organizaciji sodelovala tudi Semenjavnica Lesce.

V okviru projekta smo testno izvedli brezplačne prevoze z električnim kombijem med muzeji GMJ in v alpske doline. Prav ta aktivnost je med uporabniki požela največ zanimanja in navdušenja. S prevozi bomo nadaljevali tudi v bodoče.

Električni kombi smo nudili v souporabo našim projektnim partnerjem. Z njim smo sodelovali tudi s Civilno zaščito za pomoč in razvoz mask v času epidemije, pri Aktivnem zelenem vikendu (v sodelovanju z Javnim zavodom Triglavski narodni park ter Kofler Sport) ter pri srečanju s koroškimi Slovenci na Dobraču.

Ustanovili pa smo tudi novo Facebook skupino Prevozi v hribe, katere namen je omogočati stik med nekomercialnimi ponudniki in iskanci prevoza v hribe.

Več informacij o vseh teh aktivnostih še vedno najdete na naši spletni strani:

<https://www.planinskimuzej.si/info/obiskgora/>

Naše aktivnosti smo seveda morali prilagajati epidemiji in marsikatero smo bili žal prisiljeni izvesti v okrnjeni obliki. Vse odločitve in podlage zanje smo zbrali v dokumentu – metodologiji, ki je na voljo javnosti. V Slovenskem planinskem muzeju verjamemo v temelje, na katerih je bila zgrajena Alpska konvencija in sprejemamo znanstvena dognanja, ki dokazujejo, da je potrebno spremeniti naše vedenje, da omejimo najhujše posledice podnebnih sprememb. To zavedanje bi radi delili še z večjim krogom obiskovalcev. Kljub temu smo veseli in ponosni na sodelovanje obiskovalcev pri vseh naših aktivnostih in se jim prav prijazno zahvaljujemo v upanju, da se nam bodo pridružili še v prihodnje, ko bomo nadaljevali z vključevanjem idej Alpske konvencije v naše delo.

Datum: 27. 05. 2021

Odgovorna oseba:

Irena Lačen Benedičič

v.d. direktorice